

PÄÄTÖS
KALASTUKSENRAJOITTAMISESTA

9.2.2026

LOU/924/2026

ASIA

KALASTUSRAJOITUS ETELÄ-SAIMAA, PINTA- JA VÄLIVESIVERKOT

TAUSTAA

Saimaan järvilohi on äärimmäisen uhanalainen. Järvilohikanta on käytännössä kokonaan kalanviljelyn ja istutusten varassa. Luonnonlisääntymistä on saatu lisättyä Pielisjoessa ja Ala-Koitajoessa mittavilla kunnostushankkeilla. Järvilohi tekee laajan syönnösvaelluksen Saimaan vesistössä aina Etelä-Saimaata myöten. Järvilohen syönnösvaelluksen aikaista kalastuskuolevuutta on tarpeen vähentää muiden toimien ohella. Saimaan järvilohen toimenpideohjelmassa 2021-2030 esitetään runsaasti toimenpiteitä, joiden avulla järvilohikantaa pyritään säilyttämään ja elvyttämään. Eräs toimenpideohjelman keskeisimmistä osakokonaisuuksista on kalastuksensääteily. Toimenpideohjelman mukaan järvilohen vaellusalueella Vuoksen vesistössä pitäisi luopua kokonaan lohikalojen pintaverkkopyynnistä.

VÄLITOIMENPITEET

Kalatalousviranomaisen kuulutti päätösluonnoksen verkkosivuillaan 5.6. – 30.6.2025. Päätösluonnoksesta annettiin 12 lausuntoa. Lausunnon antoivat mm. Etelä-Karjalan kalatalouskeskus, Eteläisen Saimaan kalatalousalue, Vesialueomistajain liitto VEALO ry sekä useat osakaskunnat.

Valtaosa lausunnonantajista vastustaa pinta- ja välivesiverkkojen ympärivuotista kieltoa ja katsoo, että toimenpide ei edistäisi järvilohen suojelua Etelä-Saimaalla. Useiden osakaskuntien mukaan pinta- ja välivesiverkkoja ei heidän alueillaan käytetä, vesistöt eivät ole lohelle soveltuvia tai lohihavaintoja ei ole tehty pitkään aikaan, minkä vuoksi kieltoa pidetään paikallisiin olosuhteisiin sopimattomana. Moni lausunnonantaja painottaa, että merkittävin uhka lohikannoille on troolikalastuksen sivusaalisuolleisuus, ja esittää suojelutoimien kohdentamista troolauksen rajoituksiin sekä kutualueiden kunnostamiseen ja vaellusesteiden poistamiseen.

Useissa lausunnoissa korostetaan, ettei saalisilmoitusvelvollisuuden kautta ole vielä kertynyt riittävää tietoa järvilohien vaellusreiteistä tai pyydysuolleisuudesta, minkä vuoksi laajaa kieltoa pidetään

ennenaikaisena. Osa osakaskunnista kokee rajoitusten lisäämisen kohtuuttomaksi suhteessa heidän alueensa olosuhteisiin ja katsoo, että nykyiset rajoitukset ovat jo riittäviä. Lisäksi tuodaan esiin, että valvonta on puutteellista ja että nykyisiä sääntöjä tulisi valvoa ennen lisärajoitusten harkintaa.

Yksittäisissä lausunnoissa esitetään pintasiiman käytön rajoittamista lohen pintasyönnöksen aikana sekä troolien rakenteellisia muutoksia suurten kalojen ohjaamiseksi pois pussista. Lausunnoissa esitetään myös, että verkkokalastuskiellolla olisi haitallisia vaikutuksia kaupalliselle kalastukselle, koska kielto kaventaisi elinkeinon käytettävissä olevia pyyntimenetelmiä.

Lausunnoissa esitetään myös rajoitusalueen pienentämistä ja rajoituksen kohdentamista vain syvemmillä vesialueille.

Vain yksi lausunnonantaja kannattaa sellaisenaan päätösluonnoksessa esitettyjä toimenpiteitä.

RATKAISU JA VOIMASSAOLO

Lounais-Suomen elinvoimakeskus kieltää ajanjaksolla 1.7. – 14.4. kalastuslain 53 §:n perusteella kalastuksen pinta- ja välivesiverkoilla yli 10 metrin syvyisillä vesialueilla Etelä-Saimaalla karttaliitteessä esitetyllä alueella. Kielto ei koske solmuväliltään alle 22 mm muikkuverkkoja. Rajoitus koskee kohojen avulla pintaan tai väliveteen asetettavia verkkoja.

Päätös on voimassa vuosina 2026 – 2030.

Rajoitusalue merkitään maa- ja metsätalousministeriön karttapalveluun (www.kalastusrajoitus.fi), kun päätös on saanut lainvoiman.

PERUSTELUT

Kalastuslain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon pohjautuen järjestää kalastus sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla, turvaten kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä monimuotoisuus ja suojelu.

Kalastuslain 53 §:n perusteella ELY-keskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta mm. kieltää kalastamisen tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla taikka kieltää kalastamisen tietyinä

ajankohtana tai rajoittaa sitä. Rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi.

Saimaan järvilohikannan tilanne on erittäin heikko. Tällä päätöksellä asetettavalla rajoituksella vähennetään järvilohen kalastuskuolleisuutta. Samalla rajoitus vähentää myös Vuoksen vesistön erittäin uhanalaiseen taimeneen kohdistuvaa kuolleisuutta. Vastaavanlainen verkkokalastusrajoitus on jo voimassa Mikkeli-Luonterin, Puumalan, Pihlajaveden, Haukiveden ja Heinävedenreitin kalatalousalueilla. Sääntely sisältyy Saimaan Järvilohen toimenpideohjelmaan 2021-2030, joka on kalastuslain 34 §:n mukainen valtakunnallinen kalavarojen hoitosuunnitelma.

ELY-keskus katsoo, että päätös on tärkeä järvilohen tulevaisuuden kannalta ja että nyt asetettavalla rajoituksella yhdessä muiden toimien kanssa luodaan paremmat edellytykset järvilohikannan elpymiselle rajoittamatta kuitenkaan kalastusta tarpeettomasti.

Päätöksen ratkaisussa on otettu huomioon lausunnoissa esitettyjä näkemyksiä. Rajoitusalue on pienennetty päätösluonnoksessa esitetystä ja lisäksi rajoitukset on asetettu ainoastaan yli 10 metrin syvyyiselle vesialueelle. Päätöksen aikarajauksessa on huomioitu Saimaannorpan takia asetetut verkkokalastusrajoitukset.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Kalastuslaki (379/2015) 53 §, 124 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ALLEKIRJOITUS

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt kalastusmes-tari Vesa Vanninen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta. Mer-kintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antaa tarvittaessa
kalastusmestari Vesa Vanninen (puh. 040-7171298)
sähköposti etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

TIEDOKSI

Eteläisen Saimaan kalatalousalue

LIITTEET

Valitusosoitus
Kartta

NÄHTÄVILLE

ELY-keskuksen sähköinen ilmoitustaulu
Kalastusrajoitus.fi -palvelu

Tämä asiakirja LOU/924/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LOU/924/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Koivurinta Mikko 07.02.2026 13:15

Esittelijä Vanninen Vesa 09.02.2026 08:21